

	Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың 2022 жылғы 01 қыркүйек халыққа Жолдауы «ӘДІЛЕТТІ МЕМЛЕКЕТ. БІРТҮТАС ҰЛТ. БЕРЕКЕЛІ ҚОҒАМ» Послание Президента Республики Казахстан К. Токаева народу Казахстана от 01 сентября 2022 года СПРАВЕДЛИВОЕ ГОСУДАРСТВО. ЕДИНАЯ НАЦИЯ. БЛАГОПОЛУЧНОЕ ОБЩЕСТВО	14 Уважаемые депутаты Парламента, дорогие соотечественники! Хочу поделиться с вами соображениями, имеющими прямое отношение к будущему нашего государства. В современных геополитических условиях нам нужно последовательно укреплять свою государственность, твердо следовать курсом реформ и обновления. В своих действиях мы должны быть предельно прагматичными и исходить из долгосрочных интересов страны. Крайне важно сохранить набранный темп реформ, решить все политические вопросы, не откладывая их в долгий ящик. Для этого нужно рационально выстроить предстоящие электоральные циклы. Как вы знаете, очередные выборы Президента должны состояться в 2024 году, а Парламента – в 2025 году. Считаю необходимым приступить к комплексной перезагрузке ключевых государственных институтов в соответствии с новой стратегией. Это позволит нам активизировать совместную работу во имя благополучия каждого гражданина и процветания всей страны. Политическая традиция, когда власть держала свои планы в секрете от общества, должна уйти в прошлое. Поэтому сегодня я намерен всенародно представить график будущих избирательных кампаний. Предлагаю осенью текущего года провести внеочередные президентские выборы. Для успешной реализации кардинальных и всесторонних реформ, направленных на построение Справедливого Казахстана, требуется новый мандат доверия народа. Для меня интересы государства превыше всего. Поэтому я готов пойти на досрочные президентские выборы, даже несмотря на сокращение собственного срока полномочий. Уверен, это повысит эффективность работы маслихатов и Парламента. В будущем в состав Правительства смогут войти представители не только политических сил, получивших большинство голосов избирателей, но и других парламентских партий.	3 деген ұстаным басты қағида болуы қажет. Жұмыс істейтін саласы негізгі бағыт болмаса да, маңызды индустриялық жобаларды жүзеге асыратын инвесторлар бар. Оларға салық және кеден жеңілдіктерін ұсынбай-ақ, жер телімдерін беруге болады. ҮШІНШІ БАҒДАР. ЕЛ БОЛАШАҒЫНА АРНАЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ ИНВЕСТИЦИЯ. Еліміздің басты құндылығы – адам. Бұл – айқын нәрсе. Сондықтан, ұлттық байлықты тең бөлу және баршаға бірдей мүмкіндік беру – реформаның басты мақсаты. Ұлт саулығы жақсы болса ғана, қоғам орнықты дамиды. Денсаулық сақтау саласында біраз реформа жүргізілді. Дегенмен, оның жағдайы әлі де маз емес. Әрине, жылдар бойы қордаланған түйткілдер бір мезетте шешілмейді. Сондықтан, аса маңызды мәселелерді ретке келтіруге баса мән берген жөн. Соның бірі – қаржыландыру жүйесі. Осы салаға қаржының жеткілікті бөлінбеуі қалыпты жағдайға айналған. Соның кесірінен, жұрт сақтандыру жүйесіне қосылса да, медициналық қызмет толық көлемде көрсетілмей отыр. Бүгінде медициналық көмек мемлекет кепілдік берген және сақтандыру пакеті деп екіге бөлінген. Ашығын айтсақ, мұндай жүйенің тиімділігі төмен. Тіпті, сақтандыру моделі тұрақсыз әрі жүйесіз дамуда. Бұл – үлкен олқылық. Ерікті медициналық сақтандыру жүйесін енгізетін уақыт әлдеқашан жетті. Үкіметке денсаулық сақтау саласын және жалпы әлеуметтік саланы қаржыландыру жүйесін қайта қарауды тапсырамын. Медициналық инфрақұрылымды кешенді түрде жақсартуға баса назар аудару керек. Мемлекет пен жекеменшіктің серіктестігін тиімді пайдаланған жөн. Медицина – инвестиция салуға қолайлы сала. Тек оған дұрыс жағдай жасау қажет. Мен келесі жылдан бастап ұлттық жобаны жүзеге асыруды тапсырдым. Бұл құжат, ең алдымен, ауыл тұрғындарының сұранысын қанағаттандыруға арналған. Бүгінде еліміздегі 650 елді мекенде емдеу мекемесі жоқ. Алдағы екі жылда бұл ауылдарда медициналық және фельдшерлік-акушерлік бөлімшелер салынып, қажетті құрал-жабдықпен толық қамтамасыз етіледі. ТӨРІНШІ БАҒДАР. МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ІСІН ҚАЙТА ЖАҢҒЫРТУ. Экономиканы түбегейлі реформалау үшін мемлекеттік басқару жүйесіне серпіліс қажет. Жұрт бос сөзден, жарқын болашақ туралы жалынды ұрандардан жалықты. Халық мемлекеттік органдардың өз уәдесін қағаз бетінде емес, іс жүзінде орындағанын қалайды.
12 Акцент необходимо сделать на децентрализации системы госуправления при одновременном повышении персональной ответственности политических служащих. Часть компетенций Правительства следует передать министерствам – за конкретную отраслевую политику должен отвечать конкретный министр, а не «коллективный кабинет». Правительство же сосредоточится на решении межотраслевых вопросов. Первым шагом в этом направлении станет трансформация Канцелярии Премьер-министра в компактный аппарат Правительства, соответствующий передовым стандартам госуправления. Дело не в смене названия, а в реальной реформе. Через оптимизацию вертикали центральных ведомств нам нужно существенно расширить полномочия местных исполнительных органов. Это позволит приблизить решение насущных вопросов к регионам, к людям. Нужно обратить самое пристальное внимание на вопросы местного самоуправления, перформатирование деятельности общественных советов, КСК и ОСИ. Предстоит заняться обустройством жилых домов и инфраструктурой городов. Их внешний вид и функционирование внутренней инфраструктуры не отвечает ожиданиям граждан, дискредитирует страну в глазах иностранцев. Поручаю Правительству разработать новую административную реформу для повышения результативности и ответственности государственных органов. Новому Казахстану нужны новые государственные управленцы. ПЯТОЕ. ЗАКОН И ПОРЯДОК Необходимо обеспечить верховенство права и качество отправления правосудия. Для этого требуется срочное обновление и оздоровление судейского корпуса. Судьи должны быть высококвалифицированными, честными и неподкупными. В первую очередь, предстоит обеспечить равный статус всех судей, снизив их зависимость от вышестоящих коллег.	5 Кадрларды іріктеуден бастап, барлық деңгейдегі соттарды тағайындауға ұсыным беруге дейінгі бүкіл міндет соларға жүктеледі. Күштігі құрылымдар сотқа ықпал етпеуге тиіс. Бұл – өте маңызды. Судьяларға әкімшілік қысым көрсететін амал-тәсілдің бәрі жойылуы керек. Судьялардың қызметіне араласуды шектей отырып, олардың заң бұзғаны үшін жауапкершілігін арттырамыз. Судьяның өрескел қателік жіберген және күшін жойған әрбір сот актісін Қазылар алқасы тексеруге тиіс. «Сот төрелігін атқару сапасы» бойынша судьяларды бағалау және жауапкершілікке тарту институтын түбегейлі қайта қараған жөн. Апелляция институтын реформалау қажет. Істер бірінші сатыдағы сотқа қайтарылмай, нақты мән-маңызы бойынша шешім шығарылуы керек. Әкімшілік әділеттің қолданылу аясын да кеңейту қажет. Әкімшілік құқық бұзушылықтардың ауқымды бөлігінің және мемлекеттік органдармен арадағы азаматтық-құқықтық даулардың Әкімшілік рәсімдік-процестік кодекспен реттелуі отандық сот төрелігін барынша ізгілендіріп, әділдікке бастайды. Құрметті отандастар! Біз бүгін алдағы реформалардың бағыт-бағдарын айқындап алдық. Енді мемлекетімізді және қоғамның барлық саласын жаңғырта түсуге тиіспіз. Саяси реформалар «Күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» формуласымен жүзеге асырылып жатыр. Бұл тұжырым – қоғамымыздың мызғымас тұғыры. Реформалардың мазмұны жан-жақты толығы бермек. Жалпыұлттық ынтымақты және билік пен қоғамның серіктестігін нығайта береміз. «Халық үніне құлақ асатын мемлекет» қағидасын ұстану аса маңызды. Біз қоғамға ірікті сауалды емес, елді ізгі мақсатқа жұмылдыруды ойлауымыз керек. Әділетті Қазақстан идеясының түпкі мәні – осы. Біздің алдымызда айрықша міндет тұр. Бұл – еліміздің егемендігін және жеріміздің тұтастығын сақтап қалу. Елдігімізді қорғаудың ең басты жолы – берекелі бірлік. Бұдан басқа жол жоқ. Ел бірлігі қашанда ең басты құндылық саналған. Қазір оның өзектілігі арта түсті. Халқымыз татулық пен тұрақтылыққа ерекше мән берген. Оны бәрінен биік қойған. Біз дәл осы кезде бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығара білуіміз керек.	10 Теперь нужно перейти к принципиально другой политике по развитию СЭЗ. Особую значимость этот вопрос приобретает в связи с релокацией в Казахстан зарубежных предприятий. К предоставлению инвестиционных льгот для СЭЗ следует подходить дифференцированно. Главным здесь должен быть принцип: чем больше вложения, тем больше льготы. При этом инвесторам, не подпадающим под приоритетные виды деятельности, но реализующим важные индустриальные проекты, можно выдавать земельные участки без применения налоговых и таможенных преференций. Предстоит также решить вопрос права земельной собственности на территории СЭЗ для предприятий, добросовестно выполнявших все инвестиционные обязательства. В целом, необходима системная работа по привлечению инвестиций. Это приоритетная задача Правительства. Далее. Как уже говорилось, государство будет последовательно снижать свое участие в экономике. Фонд «Самрук-Казына» трансформируется в инвестора, владеющего только мажоритарным пакетом, достаточным для контроля ключевых секторов экономики. Другие активы и акции Фонда будут приватизированы, в том числе через механизм «Народное IPO». ТРЕТЬЕ. СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ИНВЕСТИЦИИ В БУДУЩЕЕ СТРАНЫ Люди – главная ценность нашей страны. Поэтому справедливое распределение национальных богатств и предоставление равных возможностей каждому гражданину – ключевая цель наших реформ. Гармоничное развитие общества возможно только при условии обеспечения здоровья нации. Несмотря на реформы в сфере здравоохранения, состояние данной отрасли оставляет желать лучшего. Очевидно, что весь комплекс накопившихся проблем невозможно решить одномоментно. Поэтому следует сконцентрировать усилия на критически важных аспектах, одним из которых является система финансирования.	7 Осы қадамның бәрі біздің «Күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» атты басты формуламызды біртіндеп нақты мән-мазмұнмен байыта түседі. Біздің бүгінгі бастамаларымыз Қазақстанның болашағын айқындайды. Біз күн сайын ескі мен жаңаның, тоқырау мен дамудың арасынан таңдау жасаймыз. Баршаңызды ұлт мүддесі үшін ұйысуға шақырамын. Бәріміз бірлігімізді бекемдей білсек, ешқашан әділдіктен аттамасақ, берекелі ел боламыз. Әділетті Қазақстанды құру ісі енді ғана басталды. Алдағы жолдың қиындығы көп. Бұл бағдарымыз ешқашан өзгермейді, ішкі және сыртқы ахуал қандай болса да жалғаса береді. Қол қусырып отыратындар мен қасақана кедергі жасайтындарға орын жоқ. Біз таңдаған жолымыздан айнамаймыз! Ендеше, Әділетті Қазақстанды бірге құрайық! Қасиетті Отанымызды бірге өркендетейік, ағайын!

4 Саяси қызметшілердің жеке жауапкершілігін арттыра отырып, мемлекеттік басқару жүйесін орталықсыздандыруға баса мән беру керек. Үкіметтің кейбір құзыреттерін министрліктерге берген жөн. Нақты бір саладағы саясатқа «ұжымдасқан кабинет» емес, нақты бір министр жауап беруге тиіс. Үкімет салалардың мәселелерді шешумен шұғылдануы қажет. Премьер-Министр Кеңесінің мемлекеттік басқару ісінің үздік стандарттарына сай келетін, ықшамды Үкімет аппараты ретінде қайта құру осы бағыттағы алғашқы қадам болмақ. Басты мақсат – оның атауын өзгерту емес, нақты реформа жасау. Біз орталық мекемелерді онтайландыру арқылы жергілікті атқарушы органдардың өкілеттігін айтарлықтай кеңейтуіміз керек. Бұл тәсіл қордаланған мәселелерді өңірлерде, ел ішінде шешуге мүмкіндік береді. Жергілікті өзін-өзі басқару мәселелеріне, қоғамдық кеңестердің, пәтер иелері кооперативтері мен мүлік иелері бірлестіктерінің қызметін өзгертуге айрықша назар аудару қажет. Тұрғын-үйлер мен қала инфрақұрылымын абаттандыру мәселесін қолға алу керек. Ғимараттардың сыртқы көрінісі және ішкі инфрақұрылымының қызметі азаматтардың көңілінен шықпайды, елімізді шетелдіктердің алдында аңғайсыз жағдайға қалдырады. БЕСІНШІ БАҒДАР. ЗАҢ ЖӘНЕ ТӨРТІП. Қоғамда заң үстемдігі берік орнығып, сот төрелігі әділ атқарылуы қажет. Осыған орай, қазылар қауымын шұғыл түрде қайта іріктеп, жанартып жасақтау керек. Қазылар жоғары білікті, адал, сондай-ақ, жемқорлықтан таза болуы қажет. Ең алдымен, барлық судьялардың мәртебесін теңестірген жөн. Олар өзінен жоғары тұрған әріптестеріне тәуелді болмауы керек. Көптеген сот төрағасы лауазымы судья лауазымы болып өзгереді. Сот төрағасы және Сот алқасының төрағасы лауазымына үміткерді судьялар өздері сайлайтын тәсіл енгізуді ұсынамын. Жоғарғы Сот судьяларын да сайлау арқылы таңдау тәсілін енгізген жөн. Ол үшін Президент үміткерлерді баламалы негізде Сенатқа ұсынуы керек. Аталған салаға мықты зангерлерді тарту үшін материалдық жағдай жасау қажет. Судьялардың дербестігін арттыру үшін Жоғарғы сот кеңесінің мәртебесін нығайтқан дұрыс. Судья болуға үміткерлерді дайындау, біліктілігін көтеру жұмысы Кеңестің құзыретіне беріледі. Сондай-ақ, олардың шекті жасын ұзарту, өкілеттігін тоқтату мәселесімен де осы мекеме айналысады. Бұл мемлекеттік орган нақты кадрлық функциялары бар, толыққанды институтқа айналуы керек.	13 Многие позиции председателей судов будут преобразованы в судебские должности. Предлагаю применить выборные механизмы при отборе самими судьями кандидатур на должности председателей судов и председателей судебных коллегий. Необходимо приступить и к внедрению элементов выборности судей Верховного Суда. Для этого Президент будет вносить в Сенат кандидатуры на альтернативной основе. Важно создать соответствующие стимулы и условия для привлечения в сферу сильных юристов. Для повышения самостоятельности судей необходимо укрепить статус Высшего судебного совета. В ведение Совета будут переданы вопросы подготовки кандидатов в судьи, повышения квалификации, продления предельного возраста, приостановления и прекращения полномочий действующих судей. Данный государственный орган должен стать полноценным институтом с четкими кадровыми функциями, начиная с отбора и заканчивая рекомендациями по назначению судей всех уровней.	2 БІРІНШІ БАҒДАР. ЖАНА ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЯСАТ. Біз экономикамызда қордаланған мәселелерді жақсы білеміз. Мысалы, шикізатқа әлі де тәуелдіміз. Еңбек өнімділігі төмен, инновация жеткіліксіз. Ұлттық табыстың игілігін жұрттың бәрі бірдей көріп отырған жоқ. Өріне, мұның барлығы – күрделі мәселелер. Бірақ, оны шешудің нақты жолдары бар. Атап айтсақ, бұл – макроэкономикалық тұрақтылықты қамтамасыз ету, экономиканы әртартпандыру және цифрландыру. Сондай-ақ, шағын және орта бизнес пен адам капиталын дамыту, заң үстемдігін орнықтыру. Сондықтан, тың тәсілдер қажет екені сөзсіз. Экономикалық саясатымыздың негізгі мақсаты еш өзгермейді. Оның мәні – сапалық және инклюзивтік тұрғыдан халықтың әл-ауқатын арттыру. Жаңа экономикалық бағдарымыздың басты басымдықтары мыналар: – жеке кәсіпкерлік бастамаларды ынталандыру, яғни, мемлекеттік капиталымен және мемлекеттің экономикаға шектен тыс араласуынан бас тарту; – бәсекелестікті дамыту, яғни, бәріне бірдей мүмкіндік беру; – сондай-ақ, ұлттық табысты әділ бөлу. Мұның бәрі кезек күттірмейтін бірқатар маңызды міндетті шешуді талап етеді. Бірінші. Бағаны әкімшілік жолмен реттеу тұтас салалардың инвестициялық тартымдылығын төмендетеді. Сондай-ақ, тауар тапшылығын туындатып, елді импортқа тәуелді етеді. с ЕКІНШІ БАҒДАР. НАҚТЫ СЕКТОРДЫ ДАМУ. Ең алдымен, жер қойнауын игеру ісіне инвестиция тарту үшін заңнаманы және рәсімдерді барынша жеңілдету керек. Геологиялық аппарат туралы бірыңғай мәліметтер банкін құру жұмысын аяқтау қажет. Үкіметке индустрия және жер қойнауын игеру салаларының инвестициялық тартымдылығын арттыруды тапсырамын. Быттыр менің тапсырмам бойынша барлық арнайы экономикалық аймақтаң тиімділігі бағаланды. Соның нәтижесінде түйткілді тұстарды анықтап, тың тәсілдерді ойластырдық. Енді арнайы экономикалық аймақтарды дамыту үшін мүлде басқа саясатқа көшкен жөн. Қазіргі таңда шетел компаниялары Қазақстанға көше бастады. Сондықтан, бұл мәселе тіпті өзекті болып отыр. Арнайы экономикалық аймақтарға инвестициялық жеңілдіктерді саралап беру керек. Негұрлым көп ақша салсаң, соғұрлым көп жеңілдік аласың	15 Это позволит исполнительной власти принимать более сбалансированные решения, отвечающие запросам всего общества. Таким образом, в этом году состоятся выборы Президента, в следующем году – выборы депутатов Мажлиса и маслихатов, а затем будет сформировано Правительство. В итоге, к середине 2023 года будет осуществлена перезагрузка и обновление всех основных политических институтов: Президента, Парламента, Правительства. Мы строим Справедливый Казахстан с открытой конкуренцией и равными возможностями для каждого. Принципиально важно осуществлять масштабные политические преобразования в режиме прозрачности, честности и взаимного доверия. Публичное обнародование сроков и последовательности нового электорального цикла отвечает принципам открытости в принятии решений. Все эти шаги поэтапно наполняют реальным содержанием нашу главную формулу «Сильный Президент – влиятельный Парламент – подотчетное Правительство». Будущее Казахстана рождается сегодня – в наших словах и делах, намерениях и поступках. Каждый день мы делаем выбор между старым и новым, застоем и развитием. Призываю всех сограждан сплотиться вокруг общенациональных интересов. Мы станем сильной и успешной нацией, когда каждый из нас будет всемерно укреплять единство и твердо следовать принципам справедливости. Построение Справедливого Казахстана только начинается. Впереди тернистый путь. Этот курс неизмен и будет продолжен при любых обстоятельствах внутреннего и внешнего характера. Безделью и саботажу места не будет, мы не свернем с намеченного пути! Вместе мы построим Справедливый Казахстан! Светлое будущее нашей священной Родины в наших руках!
8 ПОСЛАНИЕ ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА К.К. ТОКАЕВА НАРОДУ КАЗАХСТАНА СПРАВЕДЛИВОЕ ГОСУДАРСТВО. ЕДИНАЯ НАЦИЯ. БЛАГОПОЛУЧНОЕ ОБЩЕСТВО Уважаемые соотечественники! Уважаемые депутаты, члены Правительства! В соответствии со статьей 59 Конституции Республики Казахстан объявляю третью сессию Парламента VII созыва открытой. Уважаемые депутаты! Поздравляю всех с началом очередной сессии Парламента! В этом году наша страна вступила в новый этап развития. На общенациональном референдуме большинство граждан поддержало курс на политическую модернизацию. Конституционная реформа стала основополагающим шагом в созидании Нового Справедливого Казахстана. Продолжением политической модернизации должны стать структурные экономические преобразования. Нам предстоит глубинная перестройка отношений в триаде «гражданин – бизнес – государство». В первую очередь, государство обеспечит равенство возможностей и справедливость для всех. Будут гарантированы высокий уровень общественных благ и поддержка социально уязвимых категорий населения, в том числе граждан с особыми потребностями. Будет создан соответствующий институт Омбудсмена при Президенте. Государство будет всецело поддерживать экономическую свободу, но в то же время будет решительно защищать граждан при чрезмерных колебаниях рынка. Мощное развитие получит малый и средний бизнес. Теперь обозначу конкретные направления реформ.	9 ПЕРВОЕ. НОВАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА Системные проблемы нашей экономики хорошо известны. Это сырьевая зависимость, низкая производительность труда, недостаточный уровень инноваций, неравномерное распределение доходов. Безусловно, все это – сложные проблемы, но существуют конкретные пути их решения. Это макроэкономическая стабильность, диверсификация экономики, цифровизация, развитие малого и среднего бизнеса, человеческого капитала, обеспечение верховенства закона. Однако осущитного прогресса в этих вопросах до сих пор нет. Очевидно, нужны новые подходы. Базовая цель нашей экономической политики остается неизменной – качественный и инклюзивный рост благосостояния наших граждан. Приоритетами нового экономического курса станут: – стимулирование частной предпринимательской инициативы, то есть отход от госкапитализма и чрезмерного вмешательства государства в экономику; – развитие конкуренции, то есть обеспечение равных возможностей для всех; – и, конечно, справедливое распределение национального дохода. Все это предполагает решение ряда первоочередных задач. Первое. Административное регулирование цен снижает инвестиционную привлекательность целых отраслей, приводит к дефициту товаров и зависимости от импорта. Поэтому предстоит поэтапно отказаться от вмешательства государства в ценообразование. Исключения составят неконкурентные рынки – тарифы монополистов останутся под плотным контролем. Но контроль вовсе не означает давление. ВТОРОЕ. РАЗВИТИЕ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА Прежде всего, потребуется значительно упростить законодательство и процедуры для привлечения инвестиций в разработку недр. Нужно завершить создание единого банка данных геологической информации. Поручаю Правительству повысить инвестиционную привлекательность индустриального сектора. В прошлом году по моему поручению была проведена оценка эффективности всех специальных экономических зон. По ее итогам определены проблемные места и намечены новые подходы.	6 Құрметті Парламент депутаттары! Қадірлі отандастар! Мемлекетіміздің болашағына тікелей қатысы бар ой-пікірлерімді ортаға салғым келеді. Қазіргі геосаяси жағдайда біз мемлекеттілігімізді біртіндеп нығайтып, реформалар мен жаңару бағдарын нық ұстануымыз қажет. Барынша мұқият әрекет жасап, еліміздің ұзақ мерзімді мүддесіне сай жұмыс жүргізіміз керек. Реформалардың қазіргі қарқынын сақтау, саяси мәселелердің бәрін кейінге қалдырмай шешу аса маңызды. Ол үшін алдағы сайлау кезеңдерін тиімді жоспарлау қажет. Президенттің кезекті сайлауы 2024 жылы, ал Парламент сайлауы 2025 жылы өтуге тиіс екенін баршаңыз білесіздер. Жаңа стратегияға сәйкес басты мемлекеттік институттарды кешенді түрде қайта жаңғыртпауға кірісу қажет деп санаймын. Бұл қадам бізге әр азаматымыздың әл-ауқатын арттыру және бүкіл елімізді өркендету жолындағы ортақ жұмысты жандандыруға мүмкіндік береді. Білік өзінің жоспарын қоғамнан жасырын ұстайтын саяси дәстүрден арылуымыз керек. Сондықтан, мен бүгін алдағы сайлау науқандарының кестесін барша халыққа жариялағым келеді. Мен биылғы күзде кезектен тыс Президент сайлауын өткізуді ұсынамын. Әділетті Қазақстанды құру жолында түбегейлі және жан-жақты реформаларды табысты жүзеге асыру үшін халықтың жаңа сенім мандаты қажет. Мен үшін мемлекет мүддесі бәрінен биік. Сондықтан мен өкілеттік мерзімімді қысқартпауға және кезектен тыс Президент сайлауына баруға дайынмын. Сондай-ақ, мен көп ойланып, Президент өкілеттігі мерзімдерінің санын және ұзақтығын қайта қарау қажет деген байламға келдім. Президент мандатын ұзақтығы 7 жылдық бір мерзіммен шектеуді ұсынамын. Бірақ, қайта сайлануға тыйым салынады. Біз ашық бәсекелестік орныққан және бәріне тең мүмкіндік берілетін Әділетті Қазақстанды құрып жатырмыз. Ауқымды саяси өзгерістерді ашықтық, әділдік және өзара сенім арқылы жүзеге асыру аса маңызды. Жаңа сайлау науқанының мерзімдерін және оның ретін елге ашық жариялау шешім қабылдау кезіндегі ашықтық қағидатына сай келеді.	11 Хроническое недофинансирование отрасли приводит к тому, что застрахованные граждане недополучают положенный им объем медицинских услуг. Усугубляет ситуацию искусственное разделение медицинской помощи на гарантированный государством и страховой пакеты. Приходится констатировать отсутствие страховой модели как таковой. Это большое упущение. Необходимо наконец запустить систему добровольного медицинского страхования. Поручаю Правительству пересмотреть подходы к финансированию здравоохранения и социальной сферы в целом. Особое внимание следует уделить комплексному улучшению медицинской инфраструктуры, в том числе посредством государственно-частного партнерства. Медицина – инвестиционно привлекательная отрасль, нужно только создать правильные условия. Мной принято решение уже со следующего года начать реализацию национального проекта, нацеленного на нужды сельских жителей нашей страны. В течение двух лет будут построены и полностью оснащены медицинские и фельдшерско-акушерские пункты в 650 селах, в которых сегодня нет медучреждений. Тем самым государство обеспечит доступ к первичной медико-санитарной помощи более миллиону граждан. В рамках нацпроекта 32 районные больницы будут модернизированы и преобразованы в межрайонные многопрофильные учреждения. В них появятся инсультные центры, отделения хирургии, реанимации и реабилитации. Это позволит повысить качество медицинских услуг для более чем четырех миллионов граждан. ЧЕТВЕРТОЕ. ПЕРЕЗАГРУЗКА ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ Намеченные структурные экономические реформы требуют перезагрузки системы государственного управления. Люди устали от пустых деклараций и бесконечных презентаций светлого будущего. Граждане ждут от госорганов фактического, а не формального исполнения своих обещаний.

